

ע"פ 19885/10/20 - פלונית נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

23 דצמבר 2020
ע"פ 19885-10-20 פלונית נ' מדינת
ישראל

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן
כבוד השופט יואל עדן
כבוד השופטת גילת שלו

פלונית

המערערת:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

מהות הערעור - ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום אילת, כבוד השופט שי ברגר מת.פ.

81565-01-19

פסק דין

המערערת הודתה שתוך כדי ויכוח עם בן זוגה בקשר למצבם הכלכלי, היא שרטה אותו בידו וגרמה לו לחבלות של ממש, שהתבטאו בשריטות. בהתאם לכך, בית המשפט הרשיע אותה בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש.

לאחר קבלת תסקירי שירות המבחן ושמיעת טיעוני הצדדים לעונש, בית המשפט הטיל על המערערת מאסרים על תנאי והתחייבות להימנע מעבירה, והעמיד את המערערת למבחן למשך שנה.

ערעור המערערת מופנה נגד אי ביטול הרשעתה בדין.

ב"כ המערערת טוען, כי בהתחשב בטיב מעשה העבירה של המערערת בנסיבותיו, מן הראוי היה לכלול במתחם העונש ההולם את האפשרות לבטל את הרשעת המערערת. ולחילופין, היה על בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם שקבע ולבטל את הרשעת המערערת. עוד טען, כי לאור שינוי חקיקה ומגמות בפסיקת מאז הלכת כתב, אי הרשעה לא נחשב יותר כחריג והמבחן לו צריך להיות המבחן הכללי של עקרון ההלימה; ושכל מקום המערערת עומדת בתנאים של הלכת כתב; וכן, ששירות המבחן המליץ על בחירה במסלול השיקומי; ובמכלול הנתונים והנסיבות יש לבטל את הרשעתה.

ב"כ המשיבה ביקשה לדחות את הערעור. היא ציינה שהעבירה שהמערערת ביצעה היא עבירת אלימות נגד בן זוג, וטענה שיש להתייחס לעבירות אלה כחמורות גם כשהן מבוצעות על ידי נשים; וציינה ששירות המבחן לא המליץ על ביטול ההרשעה.

שקלנו את טענות הצדדים ובאנו למסקנה שדין הערעור להידחות.

טענת הסנגור שהיה על בית המשפט לכלול במתחם העונש ההולם שקבע את האפשרות של אי הרשעה, איננה

מתקבלת על ידנו.

במשפט של נאשם בוגר, הרשעה נקבעת בשלב הכרעת הדין, שהוא כידוע קודם לשלב העונש. מתחם העונש ההולם נקבע במסגרת גזר הדין, בהתאם ל"עיקרון המנחה", דהיינו, "קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו". העונשים הקיימים בהליך הפלילי הם, מאסר - שבתנאים מסוימים בית המשפט יכול להחליט שהנאשם ישא את כולו או את חלקו בעבודת שירות, או להורות שעונש המאסר יהיה כולו או חלקו על תנאי; קנס; שירות לתועלת הציבור; והתחייבות להימנע מעבירה. רק אלה יכולים להיכלל בגדרי מתחם העונש ההולם. הרשעה איננה סוג עונש וכך גם אי-הרשעה. ממילא אין לכלול אותן במתחם העונש ההולם.

שאלה זו ממש נדונה בהחלטת כב' השופט קרא ברע"פ 3195/19 **יניב אגוזי נ' מדינת ישראל**, (פורסם בנבו, 4.7.2019) והדברים שנקבעו בקשר אליה, שיובאו להלן, מדברים בעד עצמם -

"למעלה מן הצורך, אעיר כי אי הרשעה אינה עונש, ויפים לעניין זה הדברים הבאים:
"אי-הרשעה אינה עונש. האפשרות להימנע מהרשעה אינה מנויה בפרק ו' לחוק העונשין, שכותרתו "דרכי ענישה" אלא בחוק סדר הדין הפלילי. השיקול המרכזי המנחה את בית המשפט בהחלטה שלא להרשיע את הנאשם הוא יחס בלתי מידתי בין התועלת שבהרשעת הנאשם לבין הנזק שעתיד להיגרם לו כתוצאה מכך. שיקול זה אינו חלק ממערך השיקולים המנחה את השופט בקביעת מתחם העונש ההולם." (יניב ואקי ויורם רבין "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה: תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא" הפרקליט נב 413, 428 (2013)).

מהאמור מתבקשת המסקנה כי גם היא אינה חלק ממתחם העונש ההולם. שאלת אי הרשעה היא שאלה עצמאית ונפרדת אשר נבחנת במחוזותינו בהתאם לתנאי הלכת כתב."

למעשה, הסנגור מציע לשנות את הדין הקיים, כך ששאלת אי הרשעה תיבחן באספקלריה של עקרון ההלימה. ההצעה מעניינת, אולם, בית המשפט איננו הכתובת לכך, ודאי שלא בערכאות הדיוניות.

במצב הדברים הקיים שאלת אי הרשעה נבחנת בהתאם לכללים ולשיקולים שנקבעו בפסיקה, בהלכת כתב ובפסקי דין שניתנו ברבות השנים מאז, ואלה שרירים וקיים ויש לפעול לפיהם.

יודגש שאי הרשעה איננו ביטוי של הקלה בעונש. מי שעשה מעשה קל, מורשע ומקבל עונש קל. על מנת שבית המשפט יבטל הרשעה של נאשם שנקבע שהוא ביצע מעשה עבירה, הוא צריך להשתכנע, בין היתר, שההרשעה עצמה תגרום לנאשם פגיעה משמעותית שאינה עומדת בפרופורציה למעשה העבירה שהוא ביצע.

בענייננו, מעשה המערערת בנסיבותיו איננו חמור, ובהתאם לכך גם העונש שהוטל עליה, אולם אין בקלות היחסית של המעשה, כשלעצמה, כדי להצדיק את ביטול ההרשעה. המערערת איננה טוענת שההרשעה תגרום לה לפגיעה מוחשית כלשהי, שלא לדבר על פגיעה משמעותית. יוזכר, שבשל מצבה הבריאותי המערערת איננה עובדת ושעמדת שירות המבחן היתה שאין מקום לבטל את הרשעתה.

נוכח האמור, אנו דוחים את הערעור.

ניתן והודע היום ח' טבת
תשפ"א, 23/12/2020 במעמד
הנוכחים.
אליהו ביתן, סגן נשיאה

גילת שלו, שופטת

יואל עדן, שופט